

3 VÄPENSÄKERHETSKONTROLL

Säkerhetskontrollbestämmelser för svartkrutsvapen

Antagna av Svenska Svartkruts Skytte Federationen
Jämför Skjutreglementet

Vapen som skall omfattas av kontroll

Kontrollen skall omfatta vapen för svartkrut, tillverkade före år 1890 och som ej är tillverkade för gastätande enhetspatron.

Kontrollen skall omfatt även reparationer på vapen som är av betydelse för säkerheten. Dokumentation över hur reparation utförts skall företes vid säkerhetskontrollen av vapnet.

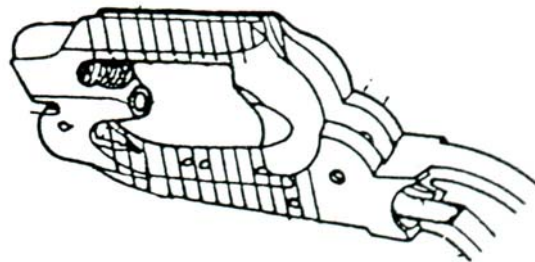
Kontrollen skall ej tillämpas på vapen för gastätande enhetspatron eller mynningsladdade vapen jämte bakladdade vapen som tillverkats efter 1890. Dessa bör dock omfattas av en okulär säkerhetskontroll i samband med vapenkontroll före tävling. Vid sådan vapenkontroll skall dokumentation företes över reparationer som är av betydelse för säkerheten.

KONTROLLPROGRAM

REVOLVRAR indelas i två grupper:

A. Revolver med hel stomme ex
Remington m/1858

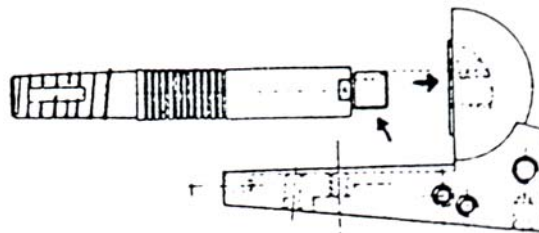
Kontrollera om sprickbildningar finns i ramen runt trumman (kammарstykke) med penetrerande vätska eller med magnetpulvermetoden

KONTROLLERA: ↘

B. Revolver med delad stomme ex Colt
m/1851

Kontrollera trummans centrumaxel genom okulärbesiktning av gängan på axeln och gängan i stommen samt godset omkring pipkilshålet med magnetpulvermetoden. Kan ej okulärbesiktning göras, föreslås röntgen.

Båda typerna
av revolver

Trumman kontrolleras så att den är fri från sprickbildningar med penetrerande vätska eller med magnetpulver.

Tändhattsniplarna okulärbesiktigas så att de ej är sönderrostade - helst urtagna - då risk är att gängorna också kan vara förstörda.

Kontrollera avståndet mellan pipan och trumman, spelet, som ej bör överstiga 0,7 - 0,8 mm.

KONTROLL AV GEVÄR OCH PISTOLER MED FLINT- ELLER SLAGLÅS

Pipen	Kontroll av pipan görs med penetrerande vätska, om något misstänkt syns så kompletteras kontrollen med röntgen på första tredjedelen av pipan. På gevär från svansskruven räknat och på pistoler så långt bilden räcker. Två röntgenbilder tages varav en uppifrån och en från endera sidan.
Svansskruven	Svansskruven tas loss och kontrolleras så att den är i gott skick - gängorna på denna och i pipan. Om borttagning ej kan ske görs kontrollen med röntgen.

SLAGLÅSVAPEN

Snäckan	Gängad snäcka skruvas bort och gängorna på denna och i pipan kontrolleras okulärt. Om borttagning ej kan ske görs kontrollen med röntgen. Lödd snäcka okulär kontroll görs av lödningen efter att först ha renskrapat denna med en spetsig träpinne, för att upptäcka sprickor i lödningen. Vid tveksamma fall användes röntgen. I lödningen får tolereras slagginlutningar av några mm storlek.
Tändhatts-nippeln	Okulärbesiktigas så att den ej är sönderrostad - helst urtagen - så att gängorna på nippeln och i snäckan eller i pipan kan kontrolleras. Vid tveksamhet användes röntgen.

ÖVRIG KONTROLL AV VAPEN

Vapnets kondition	Vapnets totala skick tas i beaktande innan slutlig ställning tas till om vapnet skall godkännas. Rostade eller hårt slipade vapen bör kontrolleras med större noggrannhet.
Trycket	Trycket skall vara säkert. Snälltryck får hålla lägre tryck än det normala, om det är säkert. Jämför skjutreglementet.

SÄKERHETSKONTROLLENS GENOMFÖRANDE

En grundligare säkerhetskontroll skall göras vart femte år varvid ett besiktningsinstrument skall upprättas. SSSF tillhandahåller blankett härför. Kontrollen kan göras hos firmor som har tekniska möjligheter härför. Det slutgiltiga godkännandet görs av SSSF:s särskilt godkända kontrollanter.

Erhållet besiktningsinstrument och i förekommande fall dokumentation över gjorda reparationers utförande, av betydelse för säkerheten, skall medföras vid vapenkontroll som föregår tävlingar.

Vid vapenkontroll före tävling skall okulärbesiktning av vapen med avseende på säkerheten även göras. Vapenkontrollanten äger rätt att av säkerhetsskäl underkänna vapnet.

Skytten har huvudansvaret för att vapnet är i gott skjutbart skick. (Gäller även vid tävlingar där MLAIC:s regler tillämpas.

Ovanstående kontrollprogram är endast att anses som en hjälp åt skytten och för att i möjligaste mån förebygga olycka.

Vapensäkerhetskontroll

BESIKTNINGSINSTRUMENT FÖR SVARTKRUTSVAPEN - ORIGINAL (Tillverkade före 1890)

Vapentyp: Gevär -kula   -hagel   Pistol   Revolver
Tändningssätt: Luntlås   Hjullås   Flintlås   Slaglås

Pipan: Längd _____ mm, kaliber _____   Borrning -slät -räfflad

Tillverkare: _____ Tillv nr _____

Modell: _____

Andra identifieringsmärken:

Gravyr ja nej. Nätskärning ja nej. Vapnets totallängd: _____ mm

På låset: _____

På pipan: _____

På beslag: _____

På stomme: _____

På kolv: _____

BESIKTNING   OKULÄRT   MAGNETPULVER   PENETRERANDE   RÖNTGEN
Pipan: _____ st bilder

Utan anmärkning. Anmärkning: _____

Svansskruven: _____ st bilder

Urtagen ej urtagen

Utan anmärkning. Anmärkning: _____

Snäckan: _____ st bilder

Lödd skruvad borttagen ej borttagen

Utan anmärkning. Anmärkning: _____

Revolver: _____ st bilder

Hel stomme Centrumpinne: -kilspår -infästning borttagen ej borttagen

Utan anmärkning. Anmärkning: _____

Tändhattsnipplar: _____ st bilder

Borttagna ej borttagna

Utan anmärkning. Anmärkning: _____

Vapensäkerhetskontroll

Trumman: _____ st bilder

Utan anmärkning. Anmärkning: _____

Spelet trumma/pipa: _____ mm Utan anmärkning. Anmärkning: _____

Trycket: 1000 > gram Snälltryck Trycket tillförlitligt ej tillförlitligt

Anmärkning: _____

Vapnets skick i övrigt: _____

Rekommenderade åtgärder: _____

Reparationer: Tillförlitligt utförda. Anmärkning: _____

Bilagor: Nr _____ - _____ röntgenbilder, Nr _____

Besiktningen utförd av: _____ Datum: _____

_____
Namnunderskrift

_____
Firmanamn eller stämpel

_____
Namnförtydligande

Vapnet är: Godkänt för tävling, gäller t o m år _____ (5 år)
 Ej godkänt för tävling

_____
Av SSSF auktoriserad besiktningsman

**DETTA SKALL MEDFÖRAS AV SKYTTE OCH UPPVISAS VID VAPENKONTROLL FÖRE TÄVLING!
OBS! SKYTTE HAR HUVUDANSVAR FÖR ATT VAPNET ÄR I GOTT SKJUTBART SKICK.**

Ovanstående godkännande innebär ej garanti för att vapnet blir godkänt ur säkerhetssynpunkt vid rutinmässig säkerhetskontroll i samband med vapenkontroll före tävling.

Kopia av detta besiktningsinstrument skall behållas av SSSF:s besiktningsman.

Kopia bör även lämnas till hemortsföreningen och i förkommande fall till vapnets ägare.

Handledning för vapenkontroll vid NM

- 1. Miquelet**, flintlåsmusköt
Vapnet skall vara av fastställd militär modell, och slätborrat.
Vapnet får ej vara försett med snälltryck, ej heller lösa kolv eller kindstödsputor. Vapnet får ej vara försett med bakre riktmedel, om sådant finnes, igenfylls siktet med typ plastic padding eller liknande så att siktets kontur blir cirkelformad som pipan.
Det senare gäller endast inom nordiskt Mästerskap.
Undantag: på svensk förändringsmodell m/1815-30 är det tillåtet att bortaga det laxade siktet (MLAIC beslut 1989).
- 2. Maximilian**, flintlåsstudsare
Vapnet skall överensstämma med ett samtida original. Vapnet får vara försett med hålsikte som överensstämmer med vapnets tillverkningsperiod och vapnets modell.
Originalvapen får förses med replika hålsikten, om det överensstämmer med vapnets tillverkningsperiod och vapnets modell.
- 3. Minie**, militärt slaglåsgevär
Vapnet skall vara av fastställd militär modell. Kalibern skall vara minst 13,5 mm.
Vapnet får ej vara försett med snälltryck, ej heller lösa kolv- eller kindstödsputor.
Originalvapen: det är tillåtet med reservriktmedel som anpassas till skjutavståndet, om dessa i sin kontur överensstämmer med originalet. På originalriktmedel får endast mindre begränsade ändringar göras.
Reprovapen: baksiktet och kornets utseende måste i huvudsak vara lika originalutförande.
- 4. Whitworth**, slaglåsgevär övriga
Vapnet skall överensstämma med ett samtida original. Vapnet får vara försett med hålsikte som överensstämmer med vapnets tillverkningsperiod och vapnets modell.
Originalvapen får förses med replika hålsikte, om det överensstämmer med vapnets tillverkningsperiod och vapnets modell.
Militära vapen med en kaliber understigande 13,5 mm får skjutas i klassen.
- 5. Cominazzo**, flintlåspistol
Vapnet skall överensstämma med ett samtida original, och vara slätborrat. Kalibern skall vara minst 11 mm, och med samtida riktmedel.
- 6. Kuchenreuter**, slaglåspistol
Vapnet skall överensstämma med ett samtida original. Vapnet skall ha samtida riktmedel, dvs pärlkorn, korn med smalt blad eller smal pyramid. Maxtjocklek 2,03 mm.
Sikte med V- eller U-formad skåra.
- 7. Colt**, slaglåsrevolver original
Original slaglåsrevolver med samtid riktmedel, kornets höjd fri, men profilen måste vara som originalet.
- 8. Walkyrie**, slaglåsgevär damer
Vapen enligt klass 3 eller 4.

Vapensäkerhetskontroll

- 12. Mariette**, slaglåsrevolver repro
Vapnet skall överensstämma med ett samtida original. Tidsenliga riktmedel, kornets höjd fri men profilen måste vara lika med originalet. Vapen med laxade korn är tillåtna, men laxens utskjutande ändar måste filas släta jäms med pipan.
- 15. Vetterli**, slaglåsgevär 50 m stående
Luntlåsgevär, flintlåsgevär, musköt eller slaglåsgevär som överensstämmer med ett samtida original. Riktmedel enligt reglerna för de enskilda klasserna. Handstöd måste vara original eller kopia av en originaltyp, och får endast användas på vapen avsedda för en sådan.
- 21. Manton**, hagelgevär flintlås
Flintlåsvapen militära eller civila, enkel eller dubbelpipiga, slätborrade med valfri kaliber. Trångborrade replikavapen är ej tillåtna. Löstagbar kolvkappa av läder eller annat tidsenligt material är tillåtet (får ej vara av gummi). Varje annan tillsats till kolven är förbjuden, kromplätering är tillåten för replikavapen. Rem är ej tillåten.
- 22. Lorenzoni**, hagelgevär slaglås
Slaglås vapen, i övrigt samma som Manton.
- 25. Bakladdat svartkrutsgevär**
Kammarladdare och patronladdade vapen som är avsedda för svartkrut och blykula. I övrigt samma regler som klassen Whitworth.

Vapensäkerhetskontroll

- ◆ Vapen måste vara i säkert och brukbart tillstånd
- ◆ Om halvspännhak finnes, skall det vara i säkert och funktionellt tillstånd
- ◆ Korn får ej vara färgade, svart och vitt undantaget
- ◆ Originalvapen med fodrade (lined) pipor hänföres till reprovklassen
- ◆ På reprovapen skall antal räfflor och räffelstigning överensstämma med originalet, men djupet kan variera.
- ◆ Replikarevolvrars räffling får ha fritt utförande
- ◆ Pipor på originalvapen får inte böjas för att anpassa dem till det skjutavstånd de användes på
- ◆ Varje på originalvapen företagen förändring som skadar dess historiska värde medför diskvalificering
- ◆ Remmar måste vara original eller kopia av en original typ. Moderna ställbara målskjutningsremmar eller remmar med enkel fästpunkt fram är inte tillåtna. Montering av rembyglar på originalvapen är ej tillåtet
- ◆ Eldstål och eldstålsbeläggning skall vara framställda av järnhaltigt material
- ◆ Bändning av pipa får inte ske med moderna material, såsom glasfiber och epoxyblandningar. Animaliskt lim och sågspån må användas i enlighet med dåtida vapensmeders reparationsmetoder.
- ◆ Vid eventuella tveksamheter, är det skytten som skall uppvisa relevant dokumentation

Vapen med snälltryck bör kontrolleras enligt följande:

1. Kontrollera låsets upphak respektive halvspänn. **OBS** kontrollen får ej ske med avtryckaren på varje vapen med nålavtryckare.
2. Hanen nedsänkes. Snälltryck med 2 avtryckare genom att föra den bakre avtryckaren framåt. Snälltryck med 1 avtryckare, som vid normal avfyrning. Vid utförandet drages hanen tillbaka och nedsänkes.
3. Snälltrycket uppspannes, och får ej vara lättare än det tål ett hårt slag med handen på låsets motsatt sida. **OBS** snälltrycket får ej utlösas med hanen i halvspänn, ty annars kan låsets halvspännhak och avtryckarstång skadas.

På vapen med snälltryck måste man kunna spanna låset på helspänn, utan någon inverkan från snälltrycket. Om inte, ligger snälltryckets slagdel för nära avtryckarstången, och låset kan inte fungera tillfredställande.

Vapen med dylika fel kan ej anses vara säkra.